

Underveis

1000 ÅR
med kristenrett

Høgsveen:
**Gammel
gård med
nye stier**

God adventstid!

HEIDI HALVORSEN:

– **At Jesus kom midt
i verdens mørke, er det
som har rørt meg mest**

Innhold

6

Høgsveen – med et mål om å vise vei

10

Kristenrett og kampen for det ufødte liv

- 3** Leder
- 4** Redaksjonelt
- 5** Andakt
- 9** Min sang
- 10** Tilsynsmannens perspektiv
- 12** Nytt fra menighetene
- 14** Kunst og bibeltekster
- 16** 1000 år med kristenrett
- 18** Gudstjenestelisten
- 23** Diakonispalten
- 24** Misjonssidene
- 26** Skolesidene
- 28** Barne- og familiesidene
- 30** Generalforsamlingen 2024
- 32** DELK Ung:
Trosforsvar og evangelisering
- 34** Slekters gang / Kort fra styrene
- 35** Adresseliste
- 36** Gave til Underveis / Sankthansstevnet 2025

13

**Over 200 sangere
sang himmelske toner
på Ryenberget**

Portrett: Heidi Halvorsen

Kongen kommer

Erling Rantrud / redaktør i Underveis

Når dette skrives, er Donald Trump nettopp valgt som ny president i USA. Noen ville gjerne at motkandidaten ble stemt frem til den ikoniske skrivepulten i Det hvite hus. Andre er fornøyd slik det ble. Andre igjen vil si at de gjerne vil ha hr. Trumps politikk, men at det skulle vært en annen kaptein bak roret. Meningene er mange. Det som er helt sikkert, er at verdenssamfunnet ble mer polarisert i det øyeblikket Trump ble president første gangen. Det er ikke blitt bedre nå, åtte år senere.

Det er ikke noe nytt med ledere som skaper splid. Selv om forholdene er rimelig fredelige i Norge, mangler det ikke på ulike meninger om norske politikere heller. I verden forøvrig er det mange eksempler på ledere som skaper uenighet, krangel og elendighet.

Putin har gått med åpne øyne til fullskalakrig mot Ukraina. Nord-Korea holdes i jerngrep av en liten stormanssgal mann. Verdens mest folkerike stat, Kina, rasler stadig med sablene mot Taiwan og internasjonale handelsavtaler. Situasjonen i Midtøsten er verre enn på lenge. Spindelvevet av land som er venner, fiender, mistroiske naboer eller gunstige handelspartnere, er så komplisert at det er umulig å manøvrere uten å ryke noen andres tråder.

Det skal noe til å være konge i vår verden og samtidig kalle seg for Fredsfyrste.

Det er advent. Vi minnes at Kongen kom, og vi venter med forventning på at Kongen skal komme igjen. Han som kalles Underfull rådgiver, Veldig Gud, Evig far, Fredsfyrste. Freden er uten ende over hans kongerike. En slik konge kan vi ønske oss. En slik konge har vi fått.

Freden er ikke samme type fred som vi skulle ønske det var mellom land. Kongenes konge tilbyr fred mellom Gud og mennesker. Han kommer med fred til den enkelte helt uavhengig av hvordan menneskelige konger styrer og regjerer. «Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare deres hjerter og tanker i Kristus Jesus», skrev Paulus. En mann som levde med Jesus som konge, til tross for at han hadde både landshøvdinge og keisere å forholde seg til.

Slik kan vi også leve. En kirke og et folk under Himmelens konge. Menneskelige ledere kommer og går. Jesus Messias regjerer fra verden ble skapt, til han kommer igjen i herlighet.

**I Jesus,
for hverandre,
ut i verden!**

UNDERVEIS er et informasjonsblad som skal fremme sunn åndelig utvikling, liv og vekst.

Bladet utgis av
Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK) med fire nummer per år.

41. årgang.
Opplag 2100 eksemplarer.
Bladet er trykket på et miljøvennlig og svanemerket papir.
Gjengivelse tillatt med kildehenvisning.
Bladet finansieres med gaver.
www.delk.no – delk@delk.no

Ansvarlig redaktør
Tilsynsman Bertil Andersson
Tlf. 45 48 22 30
bertil.andersson@delk.no

Redaktør Erling Rantrud
Tlf. 91 64 20 47
erling.rantrud@delk.no

Design & layout
Torunn Hvale Melbø
Tlf. 97 16 93 22
torunn.hvale@gmail.com

Redaksjonsmedlemmer
Anne Martha Askjer Kjær
Mette Brix Dyrhovden
Reidar Hvalvik

Trykkeri
Aksell

Forsidefoto
Privat

Distribusjon
DELK-kontoret
Telefon: 33 35 93 50
underveis.abonnement@delk.no

Økonomi
Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn
Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
delk@delk.no
Konto-nr. 3000 27 13949

ISSN: 0809-229x

REDAKSJONELT

Adventstid, oppmuntring og innsikt

Velkommen til et nytt nummer av Underveis. Det er advent, og kanskje er du blant de heldige som synes du har litt ekstra tid til lesing nå i vintermørket. Kanskje du er en av dem som kjenner at du må vente til romjul for å rekke å sette deg ned med et blad i hånden. Enten du er den ene eller den andre, eller midt i mellom, håper vi at også dette nummeret gir deg glede, oppmuntring og innsikt.

Takk!

Etter at vi puttet giro tilbake i bladet har vi fått en oppsving av gaver til Underveis. Gaver på Vipps økte også noe forrige nummer. Hjertelig takk for dette. Vi er fremdeles avhengige av gaver for

å drive bladet videre. Kanskje kan det bli en liten rutine å svinge frem Vippsen samtidig som tar bladet i hånden, og sende avgårde en liten slant umiddelbart? Vi vet hvor lett det er å glemme slikt, derfor anbefaler vi Vipps.

Ny prest i Dalane og Jæren menigheter

Olaf Engestøl er som kjent i en overgangsperiode fra stilling som prest til full tid som administrasjonsleder for DELK. Det er en stor glede å kunngjøre at *Tage Emil Djeseland* har takket ja til stillingen som prest i Dalane og Jæren etter Olaf.

Tage Emil er gift med Ellinor og sammen har de fire barn og bor på Undheim på Jæren. Du kan lese mer om ham på nettsidene våre. Vi gleder oss til å bedre kjent med Tage Emil.

Tilsynsman i studiepermisjon

Fra 1. desember til 1. mars har tilsynsmannen vår Bertil studiepermisjon. Visetilsynsman Morten Askjer er stedfortreder i perioden.

Konfirmanter 2024–2025

Granly

Live Aarsland
Josef Daniel Andreassen-Garcia
Kristine Zidan Arnesen
Elias Bording
Benjamin Watland Breen
Iver Brun
Birk Haugen
Lisa Hedenstad
Maja Husby
Simon Kristiansen
Jørgen Silseth
Andrine Solhaug
Rebecca Teigen

Moe

Liam Hvale Gautestad
Ella Marie Gjesdal-Oliversen
Jakob Elia Johansen

Kamilla Sandstå
Henrik Wilhelmsen
Benjamin Kristoffer Winnem

Telemark

Maria-Lill Almli Asmussen
Nora Johanne Beckstrøm
Lina Bergerud
Helmer Bjørntvedt
Daniel Bråthen
Oline Mathea Børresen
Frida Eide
Eirik Venheim Foss
Magnhild Synnøve Grossmann
Doutzen Hekman
Maximilian Bründlinger Meland
Emma Sofie Minnesjord
Levian August Minnesjord
Daniel Semb

Casper Steen
Sunniva Svendsen

Ryen

Leo Terje Giese
Reidar Holmby
Immanuel Tagayuna Jakobsen
Samuel Javed
Jenny Marie Lianes
Samuel Mong Pedersen
Sosunna Robel
Fareas Tedla Tamiru
Iafeth Teshome

Nord

Adele Hollevik

Bergen

Ellisiv Haukalid

DET EVANGELISK-LUTHERSKE KIRKESAMFUNNS (DELKS) BEKJENNELSE

- DELK bekjenner Jesus Kristus som Frelser og Herre og bygger på Bibelen som Guds inspirerte, ufeilbare og troverdige ord og den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv.
- DELK holder følgende bekjennesskrifter for å være uttrykk for den rette forståelse av hovedpunktene i Bibelen:
  - De tre oldkirkelige bekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
  - Den augsburgske konfesjon
  - Luthers lille katekisme
- DELKs bekjennelse forplikter alle menigheter, tillitsvalgte, ansatte og medarbeidere for øvrig.
- DELK har ca. 3200 medlemmer med menigheter i områdene Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder, Rogaland, Hordaland, Østfold og Troms.

Hvor er du, Gud?

TEKST / EIRIK THORVALDSEN, BJERKELY MENIGHET

Av og til kan det føles som at Gud har gjemt seg. Hadde han bare vist seg, ville det vært mye lettere å tro på han.

Men de gamle troens helter, som f.eks. Abraham, har imponert meg. For selv med lite læremessig lesestoff og få ansatte i Guds menighet på den tiden, trodde de inderlig på Gud.

99 % av Bibelen er blitt til etter Abrahams tid, likevel fikk han en levende tro, som gjorde at han handlet etter den.

Tro er full visshet om det en håper, overbevisning om ting en ikke ser. (Heb,11)

Abrahams tro gjorde at han var villig til å ofre sin sønn Isak, som sannsynligvis var blitt en ung mann. I visshet om at Gud var mektig til å holde sitt løfte om at hans slekt skulle bli like tallrik som stjernene på himmelen.

Hva med oss da? Vi kan bli kjent med Gud i bibelhistorien. Og ikke minst bli kjent med Jesus, Guds sønn, som er 100 % Gud og 100 % menneske, og som vi snart skal feire at ble født for vel 2000 år siden.

Jesus kom for å gi sitt liv for våre synder. Og gjorde det mulig for oss å få felleskap med Gud igjen.

Tar du imot Guds nåde, vil Den hellige ånd bo i ditt hjerte, og du blir en del av Kristi legeme og hans kirke.

Det har blitt nytt for meg i det siste, hvor nært vi kristne er hverandre og Gud. Når en kristen bror eller søster f.eks. får en nådegave eller får lede et menneske til Jesus, så kan jeg glede meg, for jeg er også en del av Kristi legeme som Guds Ånd virker i. Se 1 Kor 12,11–27.

Så Gud er ikke langt borte. Bibelen viser hvem han er, så vi kan tro på han. Og Guds Ånd tar bolig i deg når du får en levende tro, slik at vi kan bli utrustet og bevart til Jesus kommer igjen.

Det har blitt nytt for meg i det siste, hvor nært vi kristne er hverandre og Gud.

Veivisere på gamle stier

Langt oppe i en li, blant gammel skog og vide åser litt øst for Brumunddal i Innlandet et sted, ligger Høgsveen. Den gamle gården er gjort om til retreatsenter og gjestegård.

TEKST / ERLING RANTRUD FOTO / PRIVAT

Her holder Toril og Ulf Asp til, når de ikke hjemme i Oslo, vel å merke. Toril er teolog og bildeterapeut. Ulf er også teolog, pensjonert prest og tilsynsmann i DELK. De har vært misjonærer i Sør-Afrika og levd et langt liv sammen i tjeneste for andre. Det er ingen DELK-menighet i mils omkrets. Men her i gamle skoger har ekteparet etablert en utpost som tiltrekker seg mange ulike mennesker.

Gården Høgsveen

Hva er historien til Høgsveen og hvordan havnet dere her? Toril tar ordet først.

– Da jeg var student, drømte jeg om å ha et sted hvor mennesker kunne komme og få hvile litt fra bekymringer og livets smerter og hente nye krefter. Nå er det spennende å se tilbake på det som var for 40 år siden, sier Toril og smiler.

”Hjertet vårt har banket for å kunne tilby DELK og medlemmene noe som kan være til hjelp for livet og troen.

– Høgsveen var barndoms-hjemmet til far, fortsetter hun. Jeg var odelsjente uten søsken, så jeg tenkte at stedet kom til å ende hos meg. Men etter brevveksling med min far da vi var i Sør-Afrika, tenkte han tydeligvis annerledes, og plutselig hadde han overdratt stedet til min fetter. Vi mistet stedet, men vi tok det med ro noen år. Så døde plutselig fetteren min, og det endte med at vi fikk kjøpt gården tilbake i 2001.

Gjennom jevnt og trutt arbeid, mange økseslag og middagsgryter, er gården bygget om til et fullt funksjonelt retreatsenter. Her er ni nydelige enkeltrom, kapell i skogen, nesten som en liten stavkirke, ulike bygg til ulikt bruk, og en utsikt utenlandske turister ville betalt i dyre dommer for om de bare hadde visst om den.

– Nå går vi snart inn det 15. året med drift. Vi har omkring ett til to arrangement i måneden, i tillegg til at det er en del grupper og folk i nærområdet som spør om å få komme for dagsprogram eller litt mer.

– Av og til kan det være folk her uten at vi er her også, skyter Ulf inn.

Arbeid og hvile

– *Hvordan er kombinasjonen av alt det praktiske og møte med mennesker?*

– Det opplever vi veldig berikende, sier Ulf. Balansen mellom å arbeide i snekkerverkstedet, skogen eller på kjøkkenet med tidebønner i kapellet, er veldig fin.

Toril fyller ut.

– Jeg er så heldig å ha en mann som kan stå nesten kontinuerlig i praktisk arbeid. Ulf blir ikke så fort utslitt, han. Jeg har mye større utfordringer med helsen min, så det hender at jeg tenker at vi ikke vil klare å gjennomføre noen samlinger, men det har vi nå alltid klart.

Når Toril og Ulfs dager går til kombinasjon av praktisk arbeid, matlaging, samtaler, lede tidebønn og mye mer, er de veldig glade for å ha noen medhjelpere. I det siste har de fått en stor oppmuntring og velsignelse. Mia Wallerud fra

Ryenberget menighet har ønsket å bruke 20 % av sin tid til å arbeide på Høgsveen. Hun ble innviet til tjeneste med en forbønnshandling i gudstjenesten på Ryenberget. Det er også andre som hjelper til frivillig. Men Toril sier at det stadig er behov for flere folk som kan bidra litt.

– Vi hadde nettopp giftet oss da Toril inviterte meg på retreat første gang, sier Ulf. Jeg var sånn passelig motivert for å bo en uke i skogen på hvert vårt rom og tie stille, men det rørte ved noe hos meg og vekket en veldig dyp lengsel. Fra jeg var ganske liten i DELK, visste jeg at Gud fantes. Jeg ønsket å forholde meg til ham, men jeg fant aldri et avklart sted å være med meg selv i forhold til Gud.

– Jeg hadde litt smak av det hos noen som levde i Guds ord, men ofte var mye av forkynnelsen den gangen av slik karakter at døren til evangeliet ble åpnet, men også nokså raskt lukket, eller delvis lukket gjennom alle betingelsene vi måtte følge opp med.

En åpen dør

Ulf forteller at han opplevde møtet med retreat som en åpen dør til Gud, og Toril er rask med å sitere fra Johannes åpenbaring 3,20: «Se, jeg står for døren og banker. Om noen hører min røst og åpner døren, vil jeg gå inn til ham og holde måltid, jeg med ham og han med meg.»

– Kanskje kan rammen rundt retreat hjelpe oss å åpne døren og slippe ham inn? spør hun.

Både Toril og Ulf er enige om at man ikke trenger hverken Høgsveen eller retreat for å søke Gud eller stille stunder.

– Men et motsvar kan være å vite at vi ikke søker opplevelsen av Gud, sier Ulf. Men vi søker Gud. Retreat er også en hjelp til å være fristilt fra å jakte åndelige opplevelser.

Med Bibelmeditasjon (som ikke

betyr noe annet enn at man leser med ettertanke), tid til bønn, tur i skogen, stillhet, søvn, god mat og hvile et helt annet sted enn hjemme, får man en ramme som er vanskelig å etterligne. Bare det å legge bort mobilen et par døgn gir en helt spesiell hvile for hodet som vi i vår kultur har mer enn godt av. Til dem som synes det kan være vanskelig med bønn og slikt, og ikke helt vet om retreat er noe for dem, har Ulf dette å si:

– Å gå inn i bønn er å si: Her er du, Gud. Her er også jeg.

– Vi har jo et dagsprogram, sier Toril. Så det er ikke så lange økter hvor det ikke skjer noe. Men det er ingenting som kreves av deg her. Hvis du vil sove, kan du sove med god samvittighet. Man trenger ikke føle at man må få til noe.

Gamle stier

Ulf fortsetter.

– Vi ønsker at dette skal være et tilbud og en virksomhet knyttet til kirken, og med kirkens tilsyn. Vi ønsker ikke å eksperimentere med andre teologier enn det vi har fra før. Det gjør at vi er litt forsiktige med å skulle lage mye spenst og fancy ting.

Høgsveen tilbyr klassisk retreat, men også mye mer. De har tanker om at Høgsveen kan være et sted for bønn og arbeid, Ora et Labora,

som det heter på latin. Kanskje kan en uke eller to med hjemmekontor på Høgsveen kombinert med litt praktisk arbeid og tidebønn være akkurat det noen trenger? Toril instruerer i bilderetreat hvor man maler som respons på bibeltekster. En av samlingene neste år vil inneholde kurs i treedreing!

Fortsettelsen

I neste nummer av Underveis skal vi få høre mer om «Din Livskurs», et eget opplegg der man arbeider med seg selv og sin egen livshistorie i trygg, kristen ramme. Og du vil også få høre historiene til noen av dem som har opplevd Høgsveen fra innsiden. Kanskje du blir en av dem etterhvert?

– Hjertet vårt har banket for å kunne tilby DELK og medlemmene noe som kan være til hjelp for livet og troen. Selv om Høgsveen er for alle som vil komme, brenner hjertet særlig for vårt eget kirkesamfunn.

Når jeg lytter til Toril og Ulf, tenker jeg at de er folk som lærer oss å gå på gamle stier. De er veivisere på et vis. Kanskje vi har godt av noen slike av og til.

Hvis du som leser noen gang besøker Høgsveen, venter en varm velkomst.

Se hogsveen.info for mer informasjon og program.

Veni, veni Emmanuel

Husker du NRKs julekalender Vertshuset Den Gyldne Hale – der de bruker tegn og tale? Det er lenge siden den gikk på TV, og den har ikke gått så mange ganger, bare i 1989 og 1994. Men jeg husker serien godt, og det tror jeg var på grunn av en spesiell melodi. En liten bit av juleevangeliet ble fortalt i hver av de 24 episodene, og da ble denne melodien spilt. Den var ikke mye brukt i Norge for 30–35 år siden, men jeg kjente den igjen fra da vi gikk på språkskole i Frankrike noen år tidligere, før utreise til Madagaskar. Det var nok derfor jeg la spesielt merke til den. Det er en gammel fransk melodi; komponisten er ukjent. I middelalderen ble den brukt av fransiskanermonner som prosesjonshymne, blant annet i forbindelse med begravelser. Tonen har et rolig, kanskje litt sørgelig preg; den går i moll, og likevel rommer den mye glede, syns jeg.

Men melodien har også ord. Den opprinnelige teksten er fra 1100-tallet, skrevet på latin, og den bygger på

Messias-profetier vi finner i Det gamle testamentet. Vi kan bl.a. kjenne igjen noe fra disse bibelversene:

Jes 7,14: *Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, den unge jenta skal bli med barn og føde en sønn, og hun skal gi ham navnet Immanuel.*

Jes 22,22: *Jeg legger nøkkelen til Davids hus på hans skulder. Når han åpner, skal ingen lukke, og når han lukker, skal ingen åpne.*

Fra latin ble teksten oversatt til engelsk, tysk og fransk på 1800-tallet. Arve Brunvoll oversatte salmen til norsk i 1978. Språket er ikke enkelt og lett-vint, men kompakt og innholdsrikt. Det er en tekst med mye håp og forventning på en ganske dyster bakgrunn. Etter hvert vers kommer omkvedet som roper ut gleden – grunnlaget for den store julegleden: Ver glad! Immanuel er fødd for deg!

Jeg gleder meg til å høre og selv synge med på den flotte salmen i advents- og juletiden.

Å kom, å kom, Immanuel

Å kom, å kom, Immanuel,
og løys ditt bundne Israel
som sårt i utlægd ventar på
den dag då dei Guds Son fær sjå!
Ver glad, ver glad! Immanuel
er fødd for deg, du Israel!

Du Isais renning, kom, set fri
ditt folk frå Satans tyranni,
frå helheims djup og mørkers grav,
gjev frelse med din kongestav!
Ver glad, ver glad! Immanuel
er fødd for deg, du Israel!

Du morgonrode, kom med ljøs,
å skin, du klare sol, for oss!
Jag skoddeem og tunge sky,
så nattemørkret snart må fly!
Ver glad, ver glad! Immanuel
er fødd for deg, du Israel!

Å kom, du Davids nykel, kom,
og opna himlens heilagdom;
gjer trygg den stig som ber til deg,
og steng for oss fortapings veg!
Ver glad, ver glad! Immanuel
er fødd for deg, du Israel!

DELKs samebok nr. 2

BERTIL ANDERSSON, TILSYNSMANN I
DELK, SKRIVER I DENNE SPALTEN OM
ULIKE PERSPEKTIVER OG TANKER SOM
ANGÅR KIRKESAMFUNNET

Fra innføring av kristenrett til lov uten frykt for Gud

«Dine øyne så meg da jeg var et foster. Alle dager er skrevet opp i din bok, de fikk form før én av dem var kommet.» Sal 139,16

Nytt med kristenretten

I en annen artikkel i dette bladet omtales 1000-årsjubileet for innføringen av kristenretten. I media har det kommet frem ulike syn på betydningen av loven som kom for 1000 år siden. Det er likevel ingen tvil om at innføringen av kristenretten etter hvert førte til en ny forståelse for menneskets ukrenkelige verdi. Slaver ble satt fri, og det ble ulovlig å sette uønskede barn ut i skogen for å dø.

Forslag til utvidet lov

I lys av dette er det en virkelig nød for Norge at det igjen arbeides med en utvidelse av grensen for lovlig selvbestemt abort fra uke 12 til uke 18 i svangerskapet. Omtrent samtidig som du mottar dette bladet, skal lovforslaget til sin første behandling i Stortinget. Behandlingen er lagt til 3. desember 2024. I forkant har forslaget vært ute til høring i et par omganger, først i mars og senest med frist til 16. oktober 2024. DELK har deltatt med et høringssvar som

også ble publisert på vår hjemmeside 10. juni. Her følger teksten til vårt høringssvar som undertegnede leverte på vegne av DELK i oktober:

Høringssvar til Lov om abort

Vi begrenser oss til å kommentere et grunnleggende premiss som vil bety en annen konklusjon enn det utvalget legger opp til.

Abortutvalgets flertall ser ikke ut til å ta høyde for det viktigste av alt. Menneskets verdi avhenger ikke av egenskaper eller omstendigheter, derfor gjelder det fra unnfangelsen av.

Som kristne tror vi at alle mennesker er skapt og villet av Gud. Dette er et mulig grunnlag for et allmenngyldig menneskeverd, og vi ser stor fare i å rokke ved dette. Det vil kunne ha konsekvenser for hvordan vi tenker om pleietrengende ved livets slutt, og generelt mennesker som kan sees på som en belastning for samfunnet.

Selv om vi er glade for dyrs beskyttelse, er det merkelig at et fugleegg har større beskyttelse i norsk lovgivning

enn fosteret i mors liv. Både hensynet til naturen og til kvinners selvbestemmelse skal holdes høyt. Statens mest grunnleggende oppgave er likevel å beskytte menneskers liv, og dette forslaget vil gjøre det motsatte ved å sette det i fare. For oss er det viktig å holde frem at staten og kirken har forskjellige oppgaver, med dette lovforslaget svikter staten i sin mest grunnleggende oppgave, å beskytte menneskers liv.

En utvidelse av dagens abortgrense er uetisk og en krenking av menneskeverdet. Det gjelder også dagens abortgrense på 12 uker, da menneskets verdi er det samme uavhengig av alder og egenskaper.

I stedet for å utvide abortgrensen vil vi heller gi vår støtte til tiltak for kvinner i en vanskelig situasjon på grunn av graviditeter som ikke var planlagt. De trenger all den hjelp og støtte de kan få til å bære fram barnet, både fra samfunn og enkeltpersoner.

Det er mange flere moment som kunne ha vært med i et høringssvar. Jeg vil oppfordre alle til å sette seg

” ***Jeg vil oppfordre alle til å sette seg enda bedre inn i temaet menneskeverd og abort.***

enda bedre inn i temaet menneskeverd og abort. Her kan informasjon som gis ut av organisasjonen Menneskeverd være til god hjelp. Denne organisasjonen trenger også vår støtte for sitt viktige arbeid.

Kirkens kall

Som nevnt i høringssvaret har kirke og statsmakt forskjellige oppgaver. Når vi ser at staten svikter i oppgaven å beskytte liv, gir det kirken et kall til å stå fram med kristen veiledning og være en profetisk stemme i samfunnet. Å ta livet av ufødte barn er ingen

løsning på utfordringen vi står overfor.

Ved siden av å være en profetisk stemme, har vi et annet og like viktig ansvar: det diakonale. Hvis vi virkelig er imot fri abort, påtar vi oss samtidig en moralsk forpliktelse til å gi støtte og veiledning til de som er i en vanskelig situasjon på grunn av en ikke-planlagt graviditet. En ung mor trenger å vite at det er noen som kan gå sammen med henne for å bære frem barnet. En ung barnefar må møte noe annet enn fordømmelse. Han trenger et varmt hjerte og en stødig hånd ved sin side som kan veilede ham til å forstå hva

slags ansvar han har for barnet som skal fødes. For et ungt par kan det også være helt avgjørende at de vet at kirken tar et diakonalt ansvar ved at noen kan stille opp og avlaste dem når de blir foreldre.

Vi må stadig og vedvarende løfte opp vår bønn til Herren for den urett som daglig skjer i vårt land. La oss igjen minnes og gjøre Nehemjas bønn til vår: «Jeg bekjenner syndene som vi israelitter har gjort mot deg. Også jeg og mitt fars hus har syndet.» (Neh 1,6).

Idrettsglede på Moe

TEKST / BENJAMIN ANDERSSON FOTO / INGRID ABRAHAMSEN

slutten av oktober var det Moe sin tur til å «høste» Idrettsweekend. Fredag kveld var flere ungdommer fra *Følg meg* samlet med voksne ledere for å rigge i stand før helgen. Lovsangsteamet øvde, cafeteamet bakte kaker, boller og ordnet til en flott cafe, underholdningsteamet filmet inn til DELK Ungs helt egne versjon av kongen befaler, og kampledelse teamet rigget klart til volleyballturnering i kirkerommet/gymsalen.

Lørdag morgen møtte rundt 90 påmeldte ungdommer opp, forventningsfulle og klare for å ta trofeet hjem til sin menighet. Nytt på denne høstens idrettsweekend var at volleyballturneringen nå var delt i en ungdomsskoleturnering og en videregående turnering. Etter mange gode kamper og mye bra spill, så ble det til slutt Tønsberg som sto igjen som vinnere av ungdomsskoleturneringa på søndagen, og Sandefjord som vant

VGs-turneringa. Med det så ble begge lag historiske, Tønsberg som første gang vant en egen ungdomsskoleklasse, og Sandefjord som for første gang ble det laget som klarte å slå lederlaget :(

I løpet av helgen ble det også arrangert bordtennisturnering og dartturnering, hvor Noah Guttormsen fra Skien og Elias Bording fra Tønsberg stakk av med førsteplassene. Laget fra Oslo, som var en solid heilagjeng gjennom hele turneringa vant til slutt fair-play prisen.

BJERKELY MENIGHET:

Fra Mao til Gud

TEKST / ODD GJERPE FOTO / BJERKELY MENIGHET

Fra Mao til Gud var tittelen på et intervju menigheten hadde en søndag formiddag i august med Tania Michelet. Datter av AKP (m-l) sin store høvding John Michelet og stedatter av den røde aktivisten og legen Mads Gilbert. Tross totalt fravær av kristen påvirkning, men med betydelig indoktrinering fra sine foresatte, møtte Gud Tania tidlig i barneårene. I hemmelighet og sammen med en ste-bestemor ble troen en stadig mer integrert del av Tanias liv. Etter farens død har flere ting skjedd, det viktigste var at Tania lot seg døpe og er nå et vitne om hva Gud kan gjøre i oss.

Etter vitnesbyrdet i kirken kunne deltagerne i menigheten ta med seg spesielt to ting:

Det ene var viktigheten av en bestemor, en nabo eller andre som ser, som ber, som bryr seg og som viser vei til Jesus for barn i nabolaget eller i familien. Barn som ikke har foreldre med slik kunnskap eller interesse.

Det andre var at vi ikke må eller skal dømme; ateisten John Michelet satt mye og i hemmelighet i Moss kirke de siste årene av sitt liv. John Michelet av alle, har altså med all sannsynlighet hatt sine samtaler med Gud der inne i kirkerommet.

Helgen var også fylt med fokus på det aller viktigste, nemlig det å bli bedre kjent med Jesus og bygge et trygt og godt felleskap på tvers av menigheter og byer. Lørdag kveld fikk vi besøk av Bianca Lidal som delte åpent og ærlig om livet, og sin trosreise med Gud, og søndag formiddag talte Fred Arve Fahre for oss. Musikere og sangere løftet også lovsangen på en fantastisk måte, og ungdommene fikk mulighet til å gå til forbønn og dele fra sine egne liv. Alt i alt, en strålende helg!

Fra Tweens til ungdom

Between (menighetens tilbud til tweens) har vokst ut av sine rammer, det er blitt stor avstand fra de minste til de eldste ungdommene. Eldsterådet utfordret to unge voksne, Oskar og Trygve, med følgende beskjed: «Her er nøkkel til huset, fredagskveldene kan dere disponere hele 1. etasje som dere ønsker.» Videre fikk de tilbud om støtte til det praktiske og et budsjett de skal kunne leve godt med. Nå er 14+ oppe og går, og programmet for kommende fredagssamling er som følger: brettspill, film, åpningsbønn, lasagne og aktiviteter i gymsalen.

HIMMELSKE TONER I TUSEN ÅR TIL PÅ RYENBERGET

TEKST / MARTHA BAKSAAS FOTO / HARALD WILLARD

«Vårt heimland i myrker lenge låg, og vankunna ljuset gøynde, men Gud, du i nåde til oss såg, din kjærleik oss ikkje gløynde: Du sende ditt ord til Noregs fjell, og ljøs over landet strøynde.»

Ryen varde, som ligger i nærheten av skolen vår her på Ryenbergene, ble i gamle dager tent for å vise vei i fredstid og varsle når farer truet. På samme måte ønsket vi på Ryenberg skole å belyse utviklingen av samfunnet vi lever i og fortelle hva Guds ord har betydd for landet vårt med forestillingen «Himmelske toner i tusen år til». Helt fra trellene tok med seg ordet og lyset til Norge for over 1000 år siden og fram til vår tid, har historien gang på gang vært preget av mørke, men Gud har grepet inn og på nytt tent sitt lys i menneskers hjerter.

Alle elever, fra 1. til 10. klasse, samt medarbeidere på skolen, utgjorde et kor på over 200 sangere. Med oss på laget hadde vi et ensemble av profesjonelle musikere. Vi hadde også med oss Alv Magnus i rollen som Hans Nielsen Hauge. Det hele ble mesterlig ledet av lærer Anette Dean Stensrud som dirigent og rektor Lene Fosser Minge som forteller. I løpet av fire forestillinger i uke 42 fikk over 1000 tilhørere være med på en musikalsk reise gjennom de siste 1000 årene i Norges historie. Noen av høydepunktene var «Navnet Jesus» og «Oh, happy day». Det ble også rettet et blikk mot framtiden: Hvilken rolle vil du spille i historiefortellingen videre?

Forestillingene ble veldig vellykkede, og elevene våre imponerte og rørte både tilhørere og oss ansatte. Vi takker Gud for at dette prosjektet ble en suksess, og ber om at Han velsigner det som har blitt sådd i hjertene til deltagere og tilhørere.

**Les siste
nytt om
menighetene
på delk.no**

KUNST OG BIBELTEKSTER

TEKST / REIDAR HVALVIK

Det eldste julemotivet

Den eldste kirke begynte tidlig å feire påske, og hver søndag feiret man i realiteten Jesu oppstandelse – på «den første dag i uken». Men noen julefeiring fantes ikke. Jesu fødsel var i de første århundrer ikke gjenstand for noen spesifikk feiring eller høytid; det ble den først et stykke ut på 300-tallet. Men allerede før man begynte å feire Jesu fødsel, feiret man epifania-dagen, bedre kjent som Kristi åpenbaringsdag. Navnet kommer av det greske ordet *epifaneia* som betyr manifestasjon eller åpenbaring. Dette er dagen da det ble åpenbart hvem Jesus egentlig var.

En av hovedtekstene på Kristi åpenbaringsdag – opprinnelig feiret 6. januar – var fortellingen om vismennene i Matteusevangeliet kap. 2. På den måten ble vismennenes komme

i realiteten det første og eldste julemotivet. Allerede fra siste halvdel av 200-tallet finner vi fremstillinger av de tre vise menn som bærer fram sine gaver til barnet som sitter på Marias fang. De eldste versjonene av dette finner vi i Romas katakomber og deretter på en rekke rikt utsmykkede marmorsarkofager. Hva er det som formidles gjennom dette motivet?

Vismennenes klesdrakt

Før vi prøver å finne et svar på dette spørsmålet, må vi se nærmere på vismennenes klesdrakt i billedkunsten: De er alle kledd i en kort, langermet tunika med belte om livet, tetsittende bukser og med en såkalt frygisk lue på hodet. Slik er de for eksempel fremstilt i den berømte mosaikken i kirken Sant'Apollinare Nuovo i Ravenna (der har de i

tillegg kapper). Denne klesdrakten var i antikken forbundet med folk som kom fra Østen. Og vismennene kommer derfra. Matteus skriver: «Da Jesus var født i Betlehem i Judea, på den tiden Herodes var konge, kom noen vismenn fra Østen til Jerusalem og spurte: 'Hvor er jødernes konge som nå er født? Vi har sett stjernen hans gå opp, og vi er kommet for å hylle ham'» (Matteus 2,1–2).

Stjernetydere

De som vi kaller vismenn, blir i den greske teksten omtalt som *magoi* (flertall av *magos*). Ordet forekommer i entall et par andre steder i Det nye testamente, og da er det oversatt «trollmann». Det forekommer i flertall ellers bare i Daniels bok i Det gamle testamente, og der er det ett av mange ord brukt om personer som kunne tyde

Foto: Reidar Hvalvik

tegn og drømmer. Ulike oversettelser er mulige, men det er ingenting som tyder på at ordet har en negativ klang i Matteus-evangeliet. Og siden det er tale om «hans stjerne», er det grunn til å tro at det er tale om astrologer eller stjernetydere. I oldtiden var det en utbredt oppfatning at viktige begivenheter ble varslet ved tegn på himmelen, for eksempel en komet eller en stjerne som lyste spesielt sterkt og klart. Det er nok dette som ligger bak fortellingen om vismennene fra østerland.

Koblingen til Babylonia

Hva som menes med «Østen», er ikke entydig. Det kan være tale om Persia, Babylonia eller Arabia. For Matteus og hans første gresktalende lesere må det ha vært nærliggende å tenke på Babylonia på grunn av omtalen av magoi i Daniels bok. I denne boken fortelles det om hvordan de unge jødiske mennene Daniel, Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego blir satt i tjeneste hos Nebukadnesar, kongen i Babel (= Babylonia) etter bortføringen av mange jøder til eksil. Så fortelles det at kong Nebukadnesar laget en billedstøtte og ga befaling om at alle, når signalet ble gitt, skulle falle ned og tilbe dette bildet. Men ganske snart fikk kongen beskjed om at Sjadrak, Mesjak og Abed-Nego ikke tilba det gudebildet som kongen hadde reist. Resultatet

var at de ble kastet i en stor ildovn; senere i fortellingen ble Daniel kastet i løvehulen av en tilsvarende grunn. Ved et Guds under overlevde de og ble sluppet ut. Da sa kong Nebukadnesar: «Lovet være Sjadrahs, Mesjaks og Abed-Negos Gud, som sendte sin engel og frelste sine tjenere. De satte sin lit til ham og gjorde ikke som kongen bød. De våget livet for å slippe å dyrke eller tilbe noen annen gud enn sin egen» (Daniel 3,28).

Detalj fra mosaikk i Sant'Apollinare Nuovo, Ravenna (500-tallet).

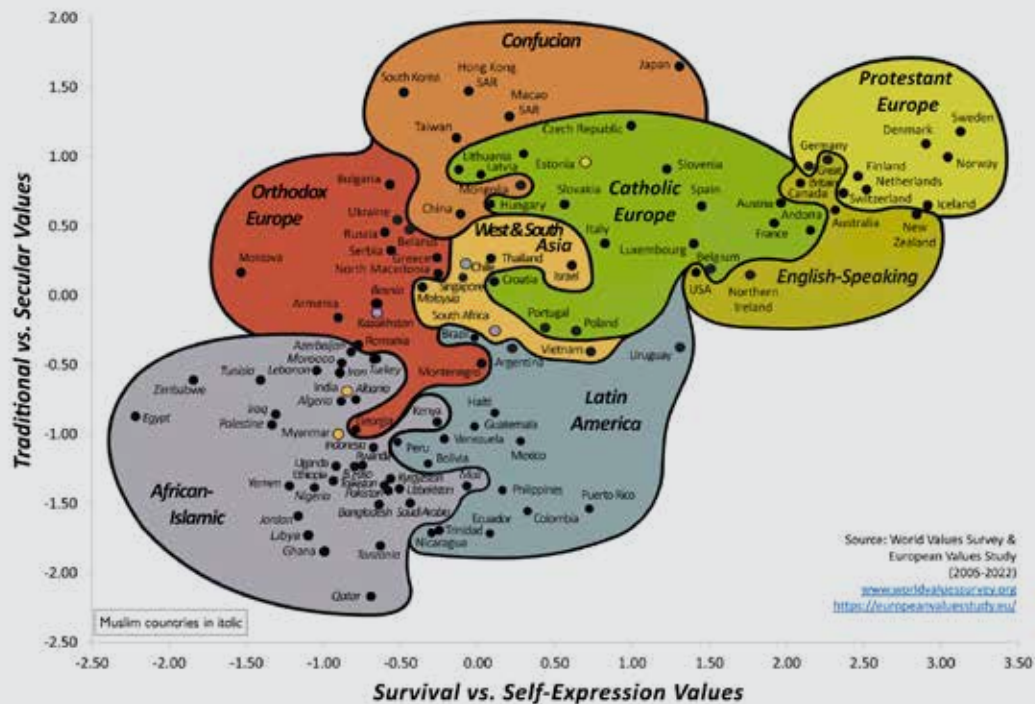
Sann og falsk tilbedelse

Denne fortellingen fra Daniels bok var svært populær i oldkirken, og det finnes mange billedlige fremstillinger av den i romerske katakombe-malerier og på sarkofager. Særlig interessante er en del sarkofager som viser dette motivet side om side med fremstillingen av de tre vismennene foran barnet på Marias fang, f.eks. på Adelfia-sarkofagen i Syracus. Vi ser kong Nebukadnesar som peker på billedstøtten (som fremstiller ham selv) og de tre unge jødiske mennene som vender seg bort fra bildet. Og her kommer et viktig poeng: De tre unge mennene er iført samme klesdrakt som de tre vismennene. Ved sammenstillingen av de to bibelske motivene får man fram at det er en sammenheng mellom dem. I Babylonia var det tre menn med frygiske luer som vendte seg bort fra avgudsdyrkelse for å tilbe den sanne Gud. Også i Betlehem dreier det seg om tilbedelse. På dette punktet er de visuelle fremstillingene mer eksplisitte enn teksten. Det dreier seg ikke bare om hyllest til en nyfødt konge i Israel, men om *tilbedelse av Guds sønn*. Det har blitt åpenbart for vismennene hvem Jesus er. Derfor tilber de barnet. Dette er nøkkelen til det første julemotivet.

Detaljer fra Adelfia-sarkofagen, Syracus (ca. 325–350).

The Inglehart-Welzel World Cultural Map 2023

Citation when re-printing the map: The Inglehart-Welzel World Cultural Map - World Values Survey 7 (2023). Source: <http://www.worldvaluessurvey.org/>

The Rise and Fall of KRISTENRETTE in Norway

TEKST OG FOTO / ANDREAS JOHANSSON

denne artikkelen vil jeg formidle innsikter fra boka Anno 1024; Året som forvandlet Norge (Ole Petter Erlandsen, 2024, Proklamedia).

Det ble holdt ting på øya Moster i 1024. Vi vet ikke veldig mye om hva som skjedde på Mostrating, men ut fra at det i Gulating- og Frostatingslovene blir henviset til Moster og det som «Olav [Tryggvason] og biskop Grimkjell» hadde bestemt, så har vi god grunn å regne år 1024 som året da kristenretten ble innført i Norge.

For oss som lever 1 000 etter at kristenretten ble innført, er det vanskelig å forestille seg hvor store endringer samfunnet gikk gjennom den gang – særlig fordi kilden til idealene i mye av kristenretten er kastet vrak på i det norske storsamfunnet. Hva var det som skjedde da for 1000 år siden?

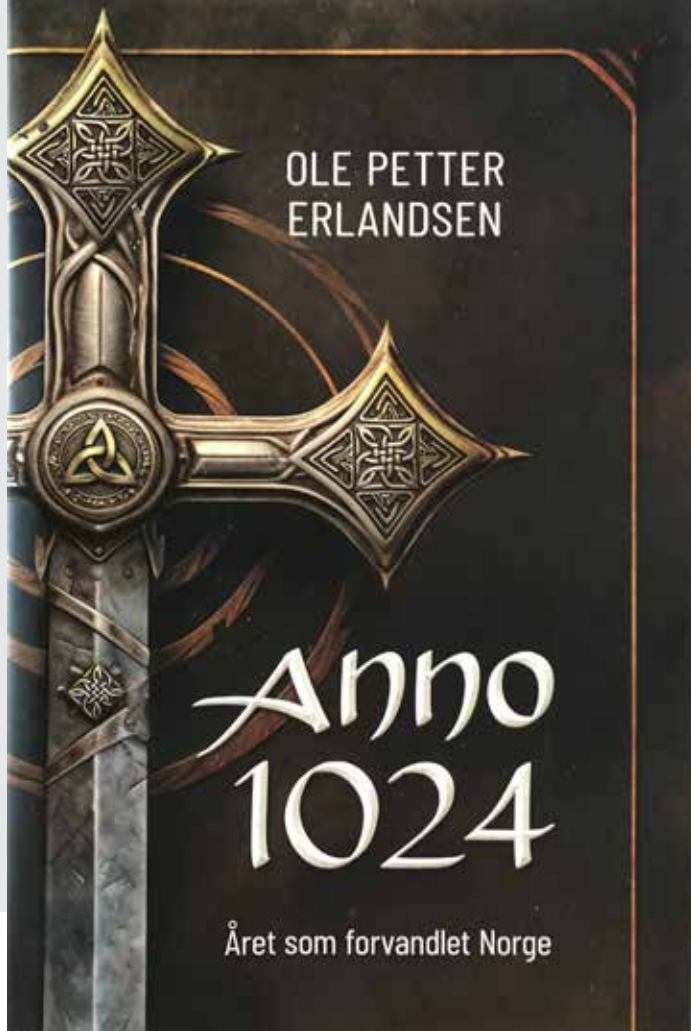
Norge var i vikingtiden et land NATO burde ha invadert – om NATO hadde eksistert. Vikingene herjet, drepte og tok fanger – særlig damer. Det fortelles at ei nonne i England som het Ebba vansiret ansiktet og kuttet av nesen for å slippe å bli voldtatt og bortført. Hun unngikk voldtekt, men snart vendte vikingene tilbake og satte fyr på klosteret slik at nonnene brant inne. Selvfølgelig var vikingene handelsmenn også. De spesialiserte seg på handelsvarer av typen slaver og tyvegods. For å få salget av slavejenter og skinn til å ta av, så satte de fram brød, kjøtt, løk, melk og mjød til gudene sine. Gikk salget dårlig, ofret de enda en runde – men til noen andre guder. Ble handelen vellykket, så slaktet de sauer, kyr og la fram kjøttet for gudene og tredde dyrehodene på palisadene rundt leiren. Vikin-

gene var ærekjære og lettkrenket – for da ikke å snakke om at den sikreste måten å komme seg til Valhall på, var å gå berserk og bli drept i kamp.

Så kom forvandlingen. Konger som var vant med å gjøre akkurat som de ville, ble talsmenn for å innføre lover som begrenset eget alburom. Den etiske refleksjonen førte til at en ærekjær vikingkonge heller tapte slaget enn å ta i bruk voldsmetoder han ikke lenger kunne stå inne for – vi snakker om Olav Haraldsson [den hellige].

Hallvard – ham som vi kan se på kumlokkene i Oslo – skulle i 1043 til å krysse Drammensfjorden og valgte da å forsvare og hjelpe en rettsløs, gravid slave som ble jaget av noen menn. Hallvard blir skutt i strupen med pil og senket i fjorden med en stein rundt halsen. Slavekvinnen ble gravd ned på nærmeste strand. 20 år

tidligere hadde en slik adferd som Hallvard sin blitt sett på som både etisk gal og totalt æreløs. Men noe hadde skjedd i samfunnet, og Hallvard ble en helt for å ha ofret livet for å hjelpe en rettsløs, gravid slavejente.

Jesus sa: «Et godt tre bærer god frukt, et dårlig tre bærer dårlig frukt. ... Derfor skal dere kjenne dem på fruktene» (Matt 7,17.20). Den som oppdager noe av Jesus, hans liv, hans korsfestelse og hans oppstandelse, blir forandret i sitt indre. Den indre forvandlingen hos mange som kaller seg kristne, kunne vært større – både hos «kristningskongene» og helt fram til våre dager og oss selv. Likevel er fruktene av møtet med Jesus observerbare.

Rettssystemet ble kristnet. Familielivet ble kristnet. Skolesystemet var kristent. Alle de skandinaviske landene var stort sett fromme religiøse land – særlig etter at vekkelsene dro fram på 1800-tallet.

Men på 1900-tallet skjedde det noe. Skandinavia glemte Gud. Ingelhart-Welzel-diagrammet setter opp ulike land i verden etter to akser: Den vertikale akse går fra tradisjonelle til sekulære verdier. Den horisontale akse går fra verdien av overlevelse (det kollektive) til selvtutfoldelse (det individualistiske). Norge befinner seg sammen med de andre skandinaviske landene lengst oppe i det høyre hjørnet: en kombinasjon av å være veldig individualistisk og veldig sekulært.

Prosessen med å få flyttet det verdimeslige i de skandinaviske landene helt opp i det øvre høyre hjørnet er sammensatt, der én av komponentene har vært en helt bevisst politisk prosess.

I forkant av valget 1924 ga Arbeiderpartiet ut pamfletten «Kommunisme og religion», ført i penn av partiets sjefsideolog Edvard Bull. Han skrev:

«Vi skal gjøre skolen verdslig, liksom sykepleien og begravelsen og ekteskapet og fødselsregistreringen. Vi skal slåss uforsonlig med den bestående offisielle lutherdom som med andre fordummende sekter. Vi skal ha en pågående og hensynsløs kirkepolitikk, fordi vi mener at religion i og for seg er en privatsak. Barna skal gjøres til sosialister, og det er lærerne som skal gjøre dem til det.»

Selv om frontene myknet noe ut på 1900-tallet, så finnes det grunnlag for å si 100 år etter denne pamfletten at ambisjonene i stor grad er oppfylt – ikke med revolusjon, men gjennom reformer.

Norge er ikke tilbake til vikingtiden. Det er altfor mye rettsstat og kristne verdier igjen til det. Men 1900-tallets kristne i Skandinavia ble nok tatt litt på senga over at nesten 1 000 år med kristenrett, statskirkesystem, kristne verdier og vekkelse likevel viste seg å være så sårbart at Gud kunne bli glemt i storsamfunnet, og de gjenværende kristne kunne bli sittende igjen litt isolerte og flau for sin tro på Jesus.

I en slik situasjon er det avgjørende at vi på ny skjelner riktig mellom hva som er frukt og hva som er næring. Kristenrett og kristenkultur kan på sitt beste være en god frukt. Men det som gir næring, er Ordet om korset, møtet med Jesus:

«For ordet om korset er darskap for dem som går fortapt, men for oss som blir frelst, er det Guds kraft» (1 Kor 1,18).

Korset er ekkelt fordi det er mye blod og gjør i en korsfestelse. Korset er skamfullt fordi det er provoserende at det var jeg som burde ha fått dødsstraffen. Men korset er livsforvandlende fordi tilgivelsen fra Jesus reiser opp og gir impulser til et nytt liv som bærer frukt i form av nye verdier og selvbeherskelse.

De gangene jeg har vært med på at kristenledere har vært samlet i 2024, har det nesten hver gang blitt fortalt fra både den ene og den andre kristelige sammenhengen – vi snakker om evangelikale og klassisk kristne – at de har lagt merke til en uvanlig stor interesse for kristen tro fra slike som ikke er kristne fra før – i Norge. Uvanlig mange har blitt kristne i 2023 og 2024 sammenlignet med bare for tre år siden – i Norge. Noen av de som blir kristne, møter motstand fra familie og miljøet de tilhører – i Norge.

Ordet om korset har fortsatt kraft til å kunne forvandle helt sekulære mennesker som bor i verdens mest sekulærindividualistiske region.

Møter og gudstjenester

i DELK 1. og 2. kvartal 2025

Initialer og navn

AJ	Andreas Johansson
AM	Arild Minnesjord
BA	Bertil Andersson
BBA	Benjamin Bjørnsen Anda
BJH	Boe Johannes Hermansen
EgRe	Egil Reindal
ER	Erling Rantrud
FAF	Fred Arve Fahre
HA	Henning Alsaker
HVS	Håkon Valen-Sendstad
JRD	Jan Roald Dahlstrøm
JaBy	Jan Bygstad
MA	Morten Askjer
MB	Mikael Bruun
OE	Ottar Endresen
OEng	Olaf Engestøl
PJ	Peter Johansen
RA	Ragnar Andersen
RE	Rolf Ekenes
SS	Stig Syvertsen
TED	Tage Emil Djøseland
UA	Ulf Asp

Initialer og gudstjeneste

kl 11.00 om ikke annet er oppgitt
 Kun klokkeslett = møte
 X = fellesgudstjeneste/fellesmøter
 n – Nattverd
 sn – Skriftemål og nattverd

Dato	Søndag	Prekentekest	Ryenberget	Nore	Bjerkely	Granly
01.01.2025	1. nyttårsdag	Matt 18,19-20	12.00			PJ n 17.00
05.01.2025	Kristi åpenbaringsdag	Joh 12,42-47	11.00		MA n	11.00
12.01.2025	2.s. i Åp.tiden	Joh 1,29-34	AJ n		11.00	PJ
19.01.2025	3.s. i Åp.tiden	Joh 1,15-18	HVS n		11.00	11.00
26.01.2025	4.s. i Åp.tiden	Luk 13,10-17	11.00		AM n	MA n
02.02.2025	5.s. i Åp.tiden	Joh 5,1-15	HVS n		11.00	11.00
09.02.2025	6.s. i Åp.tiden	Mark13,21-27	11.00		MA	PJ
16.02.2025	Såmannssøndag	Matt 13,24-30	HVS n		11.00	PJ n
23.02.2025	Kristi forklarelsesdag	Luk 9,28-36	11.00		MA n	11.00
02.03.2025	Fastelavnssøndag	Luk 18,31-34	HVS n		19.00	PJ
09.03.2025	1.s. i fastetiden	Matt 26,36-45	11.00		11.00	11.00
16.03.2025	2.s. i fastetiden	Luk 13,22-30	HVS n	BJH n	MA	PJ n
23.03.2025	Maria budskapsdag	Luk 1,39-45	11.00		11.00	PJ *
30.03.2025	3.s. i fastetiden	Luk 22,28-34	BBA sn		MB n	PJ 18.00
06.04.2025	4.s. i fastetiden	Joh 6,24-36	HVS n		11.00	PJ n
13.04.2025	Palmesøndag	Joh 12,1-13	11.00	MA n	11.00	11.00
17.04.2025	Skjærtorsdag	Joh 13,1-17	HVS n		FAF n	PJ n 18.00
18.04.2025	Langfredag	Luk 22,39-23,46	11.00		11.00	11.00
19.04.2025	Påskennatt	Mark 16,1-8				PJ 23.00
20.04.2025	Påskedag	Joh 20,1-10	HVS n		MA	PJ n
21.04.2025	2. Påskedag	Joh 20,11-18				
27.04.2025	2.s. i påsketiden	Joh 20,24-31	11.00		11.00	11.00
04.05.2025	3.s. i påsketiden	Mark 6,30-44	HVS konf		MA n	11.00
11.05.2025	4.s. i påsketiden	Joh 14,1-11	11.00	MA n	11.00	PJ konf
17.05.2025	Grunnlovssdag	Luk 17,11-19	14.30			
18.05.2025	5.s. i påsketiden	Joh 17,6-11	11.00		MA n	PJ n
25.05.2025	6.s. i påsketiden	Matt 6,7-13	HVS n		11.00	11.00
29.05.2025	Kristi himmelfartsdag	Joh 17,1-5	MA n			HVS
01.06.2025	Søndag før pinse	Joh 16,12-15	11.00		PJ	11.00
08.06.2025	Pinsedag	Joh 14,23-29	HVS n		MA n	PJ n
09.06.2025	2. pinsedag	Joh 7,37-39		MA n		
15.06.2025	Treenighetssøndag	Luk 24,45-48	HVS n		11.00	PJ
22.06.2025	2.s. i treenighetstiden	Joh 3,1-13	11.00		MA n	11.00
29.06.2025	3.s. i treenighetstiden	Mark 10,13-16				

* På Misjonshuset

NB! Endringer kan forekomme. Følg med i kalenderen for din menighet på www.delk.no

Horten	Moe	Telemark	Sotra	Bergen	Østfold	Kr.sand	Nord	Dalane	Jæren	Dato
	ER n 16.00	AM 13.00		12.00	BJH n 17.00					01.01.2025
ER n		11.00		BBA n	BJH n	MB n	HA n	OEng n		05.01.2025
	ER n	FAF n	BBA n	11.00	RA n	MB n			HVS n	12.01.2025
BJH n		11.00		EgRe n	11.00	11.00	HA n	OE n	OEng/SS n	19.01.2025
11.00	11.00	11.00		BBA n	BJH n	MB n			11.00	26.01.2025
	ER	FAF n		BBA n	BJH n	11.00	HA n	11.00	OEng n	02.02.2025
ER n	11.00	11.00	BBA n	11.00	BJH n				OEng/SS n	09.02.2025
		FAF		JaBy n	11.00	MB n	HA n	OEng n	OE n	16.02.2025
AJ n		11.00		BBA n	BJH n	MB n			11.00	23.02.2025
	ER n	FAF n		BBA n	RA n	11.00	HA n	11.00	OEng/SS n	02.03.2025
11.00	ER n	11.00	BBA n	11.00	MA sn	HVS n			OEng n	09.03.2025
ER n	11.00	FAF		EgRe n	11.00	MB n		BA/TED n X	X	16.03.2025
	ER n	11.00		BBA n	BJH n	BA n	AJ n		TED sn	23.03.2025
MA n	11.00	FAF		JaBy n	HA n			11.00	OEng/SS n	30.03.2025
11.00	ER sn	11.00		FAF n	11.00	11.00	AM n*		11.00	06.04.2025
		11.00	BBA n	11.00	BJH n	MB n	11.00	OE sn	TED n	13.04.2025
ER n 17.00	ER n	MA n 18.00		BBA n	NN sn	MB n	HA n		16.00	17.04.2025
09.00	11.00	11.00		BBA n	BJH	11.00				18.04.2025
										19.04.2025
ER n 11.00	ER n 17.00	FAF		BBA n	NN n	MB n	HA n	TED n	OEng n	20.04.2025
		11.00			BJH n					21.04.2025
	11.00	11.00		PJ n	RA n				TED n	27.04.2025
FAF n	ER konf	11.00		BBA n	NN n	11.00			11.00	04.05.2025
11.00	FAF	HVS n	BA n	11.00	BJH n	MB n	11.00	TED n	OEng/SS n	11.05.2025
		13.00								17.05.2025
	ER n	11.00		BBA n	11.00	MB n			TED n	18.05.2025
RE n	11.00	FAF konf		BBA n	BJH n			AJ n	OEng/SS n	25.05.2025
	X	ER n X		BBA n	PJ n		HA n			29.05.2025
11.00		11.00		EgRe n	BJH n	11.00			BBA n	01.06.2025
ER n	ER n	FAF n	EgRe n	BBA n	NN n	MB n	BA n		TED n	08.06.2025
		12.00*			11.00			TED n		09.06.2025
ER n	AM	11.00		11.00	RA n	MB n			11.00	15.06.2025
		PJ n		NN n	NN n		HA n	OE n	TED n	22.06.2025
										29.06.2025
*Tur til Vealøskapellet						*Alta				

Med Heidis øyne

Heidi Halvorsen er gift med Torkjell. De er begge fra Østfold, men nå har de flyttet over fjorden. De bor i Våle i Vestfold, sammen med barna Milla (19) og Joel (17). Til vanlig jobber hun på Re videregående skole. På fritiden skriver hun poesi og synger.

TEKST / ERLING RANTRUD

Første gang jeg sov alene i koia i skogen på Høgsveen, var jeg dritredd. Jeg jo egentlig mørkredd, selv om jeg ikke vet om det er mørkt. Men det gikk jo bra, så da kan jeg gjøre en gang til.

Heidi har vært helt blind i 17 år, men hun er glad i naturen og går gjerne på tur i skogen alene.

– Hvis jeg går feil, snubler eller stopper og tenker en stund, så bryr ikke trærne seg om det. Ikke fuglene heller. Det er kanskje derfor jeg er så glad i å gå i skogen alene, for da er det ingen andre jeg trenger å samhandle med.

For tiden turnerer Heidi med forestillingen «Med mine øyne». Hun skal blant annet vise forestillingen i Bjerkely kirke 2. mars. Scenen er ganske enkel. Heidi veksler mellom å sitte

bak pianoet eller stå ved siden av og fortelle. På den ene siden av henne er det tolk for hørselshemmede. På den andre siden sitter Torkjell. Heidis mann, gitar- og støttespiller.

Ordknapp forestilling

Hjemmet til Heidi er fullt av gitarer og kaffekopper i alle tenkelige varianter. De er Torkjell sine alle sammen. Jeg får kaffe i en fin liten kopp med en brun fugl på. Heidi sier jeg kan skjenke selv, for da ser jeg hvor mye kaffe jeg vil ha. Jeg skjenker til meg, og hun skjenker til seg, og så sitter vi der og prater en god stund.

– *Hvordan arbeidet du med forestillingen?*

– Det har vært veldig spennende, faktisk. Helga Samset er regissør. Jeg er vant til å skrive, men jeg har ikke fått lov av Helga til å skrive noe særlig denne gangen. Jeg har bare fått skrive stikkord, og så forteller jeg utifra dem.

I forestillingen forteller Heidi med fortreffelig presisjon om barndomsminner med morfar, snubling, ungdomstid og fullt synstap. Vi blir dratt med inn på kontoret til øyelegen før hun kunne ta lappen. Den lappen fikk hun aldri. Vi som ser forestillingen, vet at Heidi er blind. Allikevel blir vi overrasket over å høre henne fortelle om hvordan synet var mye, mye dårligere enn noen visste. Hun trenger ikke fortelle om skuffelsen en 17-åring måtte kjenne på av å ikke kunne få lappen. Det skjønner vi godt helt av oss selv. Følelsen av å stadig få dårligere og dårligere syn, derimot, det skjønner ikke vi andre helt.

Hver lille scene Heidi forteller, er skåret til beinet for å bruke så få ord som mulig. Allikevel blir det malt ut glimt av Heidis historie på en helt særegen måte. Vi gråter litt sammen med henne, men smiler og ler når Heidi kommer til den delen av forestillingen hvor hun forteller om møtet med Torkjell. Det kan bli romantikk av lange bilturer i regi av bibelskoler.

Foto: Privat

Fra Heidis forestilling i Stavanger domkirke.

Heidi kjenner igjen fuglene på sangen. Modellen viser henne størrelsen og fasongen.

Photo Erling Rantud

Hvis jeg går feil, snubler eller stopper og tenker en stund, så bryr ikke trærne seg om det. Ikke fuglene heller.

Våknet opp og var blind

Den såreste delen av Heidis fortelling kom da hun fortalte om den kvelden synet ble borte for alltid. Heidi og Torkjell hadde vært gift noen år. Milla var to år, og Joel var syv måneder gammel. Torkjell

var dratt på jobb, og da Heidi våknet om morgenen av barnegråt, så hun ikke noe som helst lenger. Hva gjør man da? Da gjør man så godt man kan. Og man må lære mange, mange ting på nytt.

Forestillingen er rammet inn

av musikk. Heidi spiller piano og synger og Torkjell spiller gitar.

– Vi har spilt og sunget mye sammen, men dette er annerledes enn mye annet vi har gjort. Det har vært en ekstra bonus at det har blitt så gøy å gjøre dette sammen.

Heidi tenker at Torkjell ser ut som på brudebildet fremdeles. Bare litt modnere og kjekkere.

Det er jo ikke en standup-komedie akkurat.

– Jeg er veldig fornøyd med slutten, sier Heidi. Jeg slutter før jeg på en måte begynte å lære meg å bli en god blind. Det kunne fort blitt fokus på hva jeg får til, men det er ikke poenget i det hele tatt.

– *Hvor kommer all musikken i forestillingen fra?*

– «Så ta da mine hender og før meg frem» går igjen som et refreng. Det var morfars sang. Broren min Leif Ingvald Skaug, som er organist, hadde fått streng beskjed om å spille den i morfars begravelse. Jeg hadde ikke tenkt på hvor godt salmen passet til en blind før Helga påpekte det. Det var ganske spesielt. Broren min Trygve har oversatt «Bru over mørke bølger». Den er jeg veldig glad i, så den måtte også med. Jeg har ikke laget så mange sanger selv. Men venninnen min Berit Sveen Horn har laget melodier til noen av diktene mine. I forestillingen synger jeg et eget dikt til hennes melodi.

Heidis troshistorie

Heidi forteller om et hjem fullt av musikk. Da hun var 16, ble hun spurt om å spille piano i Tensingkoret i Trøgstad. Det leder samtalen inn på tro.

– Mamma er egentlig metodist, og pappa har vokst opp i Misjonssambandet, men vi gikk mest i Den norske kirke. Og så gikk vi på søndagsskolen i pinsemenigheten. På videregående ble jeg med i skolelaget.

– Det ble en slags karismatisk vekkelse i Laget på den tiden. Det ledet meg til å begynne på bibelskole i Sandefjord. Jeg visste ikke at det var en pinsemenighet, for jeg hadde ikke reflektert så mye over sånne forskjeller da.

– Han som var prest i skolelaget, arrangerte tur til Tsjekkia til et leirsted som var bygget opp under under den kalde krigen. Torkjell og jeg endte i samme bil på vei dit. Det ble starten på livet med Torkjell.

– Etterhvert flyttet vi til denne siden av fjorden. Vi begynte på Smyrna Bibel-institutt drevet av De frie evangeliske forsamlinger. Vi visste om flere som hadde barn på Bjerkely skole. Så da våre barn skulle begynne på skolen, valgte vi

den. Så fikk Torkjell jobb på skolen også. På den måten ble vi kjent med Bjerkely menighet.

I en periode i livet var de en del av et karismatisk miljø som de opplevde som temmelig usunt etterhvert. Dette førte gradvis til at Heidi fikk en ganske stor troskrise.

– Jeg husker et helt konkret foreldremøte på Bjerkely. Morten skoleprest hadde andakt. Han sa: «Husk at jeg er prest for dere foreldre også.»

Heidi tok Morten på ordet, og søkte en prat. Det førte til tettere kontakt med menigheten på Bjerkely, og til Heidis første møte med Ulf og Torill Asp på Høgsveen retreatsenter. Hun hadde ikke vært noe særlig i kristen setting siden smellen. Etter første kvelden tenkte hun at om hun hadde hatt bil, hadde hun dratt rett hjem.

– Kurset Din livskurs handler blant annet om å se tilbake på livet du har levd og skrive livshistorier, men for min del var det ikke det som ble det viktigste akkurat da.

Heidi fikk oppleve å være kristen i et kristent felleskap hvor det var lov å ha det vondt. Lov å være sint og lei.

Til å begynne med syntes Heidi at Ulf var litt irriterende. Han ville hun skulle ta på trær og stein. Han klippet stier i hagen slik at hun kunne finne frem alene. Så lærte han henne hvordan hun kunne finne veien til kapellet.

En dag viste Ulf henne et stort krusifiks i kapellet. Heidi fikk kjenne på det og kjente straks igjen Jesus på korset. Til å begynne med gjorde det ikke så mye inntrykk. Dessuten var hun oppvokst med at krusifikser var noe katolsk man helst ikke skulle bruke. Men dagen etter hendte det noe spesielt. Ulf la to nagler i hendene til Heidi og ba henne gå til kapellet og henge krusifikset opp på veggen. Hullene til naglene var allerede klare. Man kunne nesten tro det var en dårlig spøk. Skulle en blind både finne kapellet i skogen og noen små hull i veggen? Men Heidi gikk. Ulf hadde strødd sand i grusen som gjorde det lettere å finne frem.

Heidi gikk inn i kapellet, fant krusifikset og hullene i veggen og puttet naglene på plass. Det var vanskelig å få naglene

helt inn. Så hun begynte å slå med baksiden av blindestokken sin. Hun ble sintere og sintere og mer og mer desperat.

«Du bare henger der! Du gjør ingenting! Du bare henger der mens jeg slår!» Og slik var det. Jesus hang på korset og tok imot alle våre slag. All vår fortvilelse. All vår sorg og smerte. Noe løsnet i Heidi. Hun møtte den korsfestede Jesus Kristus på en ny måte.

Å leve godt med blindheten

Det har tatt lang tid, og Heidi har fremdeles vanskeligheter med ulike sider av troen. Det er sterkt å høre Heidi fortelle om massevis av mislykkede forsøk på helbredelse, for eksempel. Der mennesker på eget initiativ har bedt for henne og nærmest konkurrert om å være den som ba den rette bønnen som gav henne synet igjen. Slikt orker hun ikke. Men gjennom mange opphold

på Høgsveen, øvelser med synspedagog og mange andre opplevelser har hun gradvis lært seg å leve godt med blindheten.

Noe av det største har vært å kunne bli glad i naturen igjen. Til å begynne med trodde Heidi at det var en lukket dør for alltid.

– Mange blir litt overforsiktige når vi er ute, ikke Torkjell og familien min, men folk kan bli redd for at jeg skal skade meg. Ulf var helt motsatt. Han tenkte at det ikke gjorde noe om jeg falt eller gikk meg litt bort. Det har vært godt at noen har orket å stå og se på uten at de føler at de må gripe inn. Nå har jeg lært meg ganske lange turer på Høgsveen jeg kan gå alene. Det er fantastisk å gå til koia et stykke oppe i skogen, låse meg inn, fyre i ovnen og drikke kakao alene med solskinn og fuglesang.

” Jeg hadde skikkelig opposisjon mot juletradisjoner, juletre og pynt og engler og kaker, og syntes det bare var tull.

Hva er det med jul?

– Jeg var en veldig julerebell da jeg var ung. Jeg hadde skikkelig opposisjon mot juletradisjoner, juletre og pynt og engler og kaker, og syntes det bare var tull. Fordi Jesus ligger jo ikke krybba lenger. Men jeg husker at moren min tok meg litt for seg. Hun fortalte meg om all symbolikken på juletreet. Jeg har blitt glad i jul, nå altså. Det er vi alle fire. Men på julaften har vi det veldig rolig. Vi har ofte hatt besøk av Torkjells mor og bror de siste årene. Nå har svigermor for dårlig helse til å komme, men vi pleier å ha en julesamling, og så filmer vi det og sender til henne. Så da får de med juleevangeliet og litt julesanger rundt.

– *Hva treffer deg i juleevangeliet?*

– At Jesus kom midt i verdens mørke, er det som har rørt meg mest. Det at han faktisk kom som et sårbart lite barn og var der midt i driften. Det tror jeg er det som betyr mest for meg med jul. Det skjedde uavhengig av hvordan man føler det eller hvordan man har det.

Det er det samme som med korset. Det skjedde, og det trenger liksom ikke knytte seg til noe følelser eller noen ting. Det bare er sånn.

Heidi kikker opp mot et lite krusifiks som har fått plass på veggen hjemme.

Connect – et læringsfellesskap for å nå muslimer med evangeliet

DELK ble for en tid tilbake invitert til å bli med på Connect – et læringsnettverk for flerkulturelt arbeid, sammen med Misjonssambandet og Frikirken. Poenget med Connect er å utruste team fra lokalmenigheter slik at lokalmenigheten kan bli både sendemenighet og misjonsstasjon for å nå muslimer i lokalmiljøet med evangeliet om Jesus.

TEKST / ANDREAS JOHANSSON

Hvordan er kurset bygget opp?

Kurset går over to år. I perioden 2024-25 deltar to team fra lokalmenigheter i DELK, Granly/Bjerkely og DELK Telemark, sammen med andre team fra Frikirken og Misjonssambandet. En helg hvert semester er det samling for hele læringsnettverket. Mellom hver helgesamling er det en mentorsamtale for teamet. DELKs misjonssekretær er mentor for de to DELK-teamene. Som

avslutning på hver helgesamling skal hvert team skrive ned målene sine for det neste halvåret. Hvilke konkrete skritt vil teamet ta for å følge misjonsbefalingen også for de muslimske folkegruppene i nabolaget?

Første helgesamling var i mars 2024 i Oslo. Da var temaet Relasjonsbygging med muslimer. Det er ikke få migranter som har bodd mange år i Norge (noen mer enn ti år) – uten å ha blitt invitert

hjem til nordmenn. Slikt blir det dårlig integrering av.

Våren -24 ble til sommer og så til høst. Teamene er i gang med å kartlegge hvilke migranter med muslimsk tro i egen kommune og nabokommuner de har kontakt med, og hvem de kan få kontakt med. Noen muslimske familier har allerede vært på middag hjemme hos solide DELK-ere. Gjestefrihet er en kristen dyd! Se Heb 13,2.

Så ble det oktober og Connect-helg nr. 2, denne gangen på Strand leirsted i Sandefjord. Teamet for denne helgen var: Hvordan dele evangeliet med muslimer? Programmet var fullstappet fra fredag kveld og helt til søndag middag med programpunkter som f.eks. vitnesbyrd fra konvertitter som ble født som muslimer om hvordan de kom til tro på Jesus, forskjellige hjelpemidler for å studere Bibelen sammen med mennesker som ikke kan så godt norsk enda, apologetiske svar på vanlige muslimske innvendinger, enkle kristne sanger som kan synges på flere språk, og gudstjeneste med nattverd (med DELK-liturgi).

Mesteparten av lørdagen gikk med til kursing i verktøyet Al-Massira (arabisk: Reisen).

Verktøyet «Al-Massira»

Al-Massira består av 13 filmer og samtale spørsmål som presenterer evangeliet på en måte som er spesielt relevant for søkende muslimer. Den beste måten å forklare hva Al-Massira er, kan være å sammenligne med to andre kjente verktøy for å presentere de grunnleggende sannhetene i evangeliet:

Luthers lille katekisme presenterer sannhetene i evangeliet i en temabasert form og begynner med Budene. Katekismen er skrevet med tanke på mennesker som i utgangspunktet har et «noenlunde kristent verdensbilde», slik folk flest hadde i Tyskland på 1500-tallet, og slik mange med mer eller mindre katolsk bakgrunn i f.eks. middelklassen i Peru har (for å ta et eksempel artikkelforfatteren har erfaring fra).

Alpha-kurset presenterer også sannhetene i evangeliet i en temabasert form og begynner med «meningen med livet» for deretter å gå rett på hvem Jesus er. Alpha-kurset er fremst laget for å svare på de spørsmål og innvendinger som sekulære europeere stiller.

Al-Massira, derimot, presenterer sannhetene i evangeliet i fortellingsform og begynner med skapelsen, for så å gå over til syndefallet. Al-Massira er laget for å svare på de spørsmål og innvendinger som muslimer ofte har utfra hva som fortelles i Koranen.

Hva skjer framover?

Hvert team laget sin plan for det neste halvåret. Planene handler nok mye om å fortsette å bli kjent med flere muslimer, men også om hvordan en skal begynne å bruke Al-Massira. Det var nok flere – fra både DELK, Misjonssambandet og Frikirken – som ikke hadde gjort seg kjent med hvordan «HERRENS Engel» presenteres i bibel-fortellingene, og hvordan akkurat dette er viktig for å skape en forståelse av at Jesus er Gud, men at Bibelen likevel ikke lærer «tre guder».

I mars 2025 er det Connect-samling igjen, og da er temaet Disippelgjøring. I okt 2025 blir temaet Ledertrening og utvikling av fellesskap for den fjerde og siste Connect-helgen. Etter det er misjonsskolen ferdig og da gjenstår «bare» misjonsspraksis alle dager inntil verdens ende (Matt 28,20).

Ragnar Heian (t.v.) og Arvid Ludvigsen forteller på Connect om lokale forhold i Granly menighet.

Eksegetisk faktaboks:

Men er det virkelig bibelsk å drive på å «tilpasse sannheten i evangeliet» ved hjelp av ulike verktøy?

► En trenger ikke lese særlig lenge i f.eks. Apostelgjerningene for å få med seg at måtene som brukes for å formidle sannhetene i evangeliet, varierer etter hvem som forventes å lytte. Forkynnelsen som rettes til det jødiske folk (israelsmisjon), er fortellingsbasert og begynner enten med å gjenfortelle om Jesus sitt liv (Apg 2 og 3), eller så begynner de evangelieforkynnelsen med å gjenfortelle Israels historie med utgangspunkt i Abraham (Apg 7 og 13).

► Da Peter forkynner for den gudfryktige romeren Kornelius og husfolket (Apg 10), forutsetter Peter at det bibelske verdensbildet er på plass og går rett på å fortelle om Jesus i fortellingsform.

► Derimot, da Paulus forkynner for greske filosofer i Aten (Apg 17), er han temabasert og begynner med et filosofisk resonnement om det som ofte kalles «den allmenne åpenbaring».

KIRKEFORUM

DELK

På jakt etter identitet – hva gir meg retning?

Taler: Karen Graaten

Pensj. sykepleier, agronom og daglig leder på Johannesgården retreat- og pilgrimsgård

Åpent
temamøte.
Alle er hjertelig
velkommen!

Torsdag 6. februar / 19:00 / Bjerkely kirke

Litt om livet i 1. klasse på Granly

I august begynte 17 strålende førsteklasinger på Granly! Det er en sprudlende gjeng med 8 jenter og 9 gutter!

TEKST / ELISABETH GUNNERØD, KONTAKTLÆRER

Dagene våre er fylt av mye lek og latter – både innendørs og utendørs. Samtidig er det spennende å lære, så både tall og bokstaver øves på med stor iver!

Førsteklasse har sitt eget Kompani Knoll og Tott! Hver uke er to elever kompaniaspiranter og har ansvar for at det er ryddig i garderoben vår til enhver tid. Glemmer noen å henge opp jakka, får de en vennlig, men bestemt påminnelse fra kompaniaspirantene, sånn at de får muligheten til å få tingene sine på plass. Deretter meldes gangen klar inspeksjon, og kapteinen (læreren) tar en runde og godkjenner oppdraget. Før høstferien fikk vi besøk av selveste Generalen! Avmeldingen gikk strålende, og han var veldig fornøyd med det han så! «Oppdraget er godkjent!» ble feiret med en kort applaus!

Årets førsteklasse på Granly.

Støvler må stå pent før inspeksjon.

To kompaniaspiranter får instruksjoner av generalen.

Hvordan er det å være med i Kompani Knoll og Tott?

Lukas

– Vi har det ganske ryddig i gangen vår! Så er det mye morsommere å rydde når kompaniaspirantene ber oss rydde, enn at de voksne gjør det! Men ingen vil ha sokkene som ligger i gangen – kanskje det er fordi de ikke har navn i seg, eller kanskje de lukter vondt?

Miriam

Det er gøy å være kompaniaspirant, for da må vi være litt strenge med de andre. I dag var det skikkelig mye rot i gangen, så da måtte vi rydde lenge! Men vi har faktisk fått en egen hylle til inneskoene våre – det er veldig fint! Så var det supergøy da Generalen var her! Jeg håper at han kommer igjen!

Benjamin

– Når jeg er kompaniaspirant, synes jeg det er veldig spennende å se om det er rot i gangen, og om jeg må hente noen som må rydde. En dag var det faktisk bare én ting – det var kult! Håper Generalen kommer igjen – det var kjempegøy!

NYTT FRA SKOLEKONSULENTEN

TEKST / TORE SLETTVIK

Kompetanseutvikling i regi av NLA Høgskolen

Som vi tidligere har skrevet om, har DELKs skoler inngått en treårig partnerskapsavtale med NLA Høgskolen. Temaet og målet for samarbeidet er synliggjøring av egenart i møte med læreplan, undervisningspraksis og vurderingsarbeid.

Denne høsten har vi for alvor kommet i gang med dette. Skolene har månedlig lokale samlinger for lærerne med videoforedrag av Lars Dahle og Bjørn Hinderaker fra NLA, og oppfølgende gruppearbeid. 11. november var de to med på et felles tro og fag-seminar for alle DELK-skolene, på Ryenberget skole. Skolestyrene har også fått tilsvarende skolering på et seminar på Bjerkely 21. november.

Det oppleves viktig og sentralt å bruke tid og ressurser på dette som handler om skolens kjernevirksomhet.

Til dette prosjektet har NLA og DELK fått statlige midler til desentralisert kompetanseutvikling.

DELKs skolekontor er etablert

I juni ble DELKs skolekontor stiftet, som et aksjeselskap. De fem menighetene som driver DELK-skoler, og DELK sentralt, eier hver 1/6 av selskapet. I styret sitter de fem skolestyreliderne, en fra hovedstyret og en av rektorene.

DELK har fra før en liten, sentral skolestab som vil inngå i det nye skolekontoret – som skal ta en større rolle i arbeidet med å støtte og utvikle skolene og DELK som skolebevegelse.

Skolene og DELK sentralt deler på kostnadene. Det arbeides i høst med å rekruttere en daglig leder i 100 % stilling til skolekontoret.

DELKs skoler i navn og tall pr. 1. oktober

Skole	Sted	Årstrinn	Elever	Ansatte
Bjerkely	Undrumsdal	1–7	65	18
Granly	Tønsberg	1–10	174	43
Moe	Sandefjord	1–10	138	34
Ryenberget	Oslo	1–10	181	37
Skauen kr.	Skien	1 – 10	224	44
Sum			782	176

Skole	Rektor	Styreleder
Bjerkely	Beate Fjelde Døvik	Kåre Solberg
Granly	Eirik Grytnes	Egil Husby
Moe	Rita T. Gjelsvik	Arne Ludvigsen
Ryenberget	Lene Fosser Mingle	Tom Emil Asp
Skauen kr.	Karsten Grytnes	Thorbjørn Nilgard

BARNE – OG FAMILI

Tekst og illustrasjoner: Erling Rantrud

Julekrybbetegning

Visste du at du kan tegne din egen julekrybbe?

Det kan bli en del av adventsfeiringen din. Du kan gjøre litt hver dag!

1. Finn frem et stort ark. Kartong av A3 passer fint. Eller kanskje du har noe enda større?
2. Tegn eller mal et hus på stor grønn eng under en stjernehimmel. Heng bildet på et lurt sted.
3. Tegn nye figurer hver dag i desember. Klipp ut og lim på julekrybben etterhvert.
4. Her er noen forslag til figurer du kan etterligne, men husk at det er gøyest å tegne selv og velge selv!
5. Tips til ting å tegne: engler, vismenn, gjetergutter og -jenter, kameler, planter, Maria, Josef, fugler, sauer og geiter.
6. Og husk at Jesusbarnet ikke skal limes på plass før julaften!

ESIDENE

Tegnekonkurransen

Tusen takk for alle bidragene som kom inn til tegnekonkurransen i forrige nummer! Det var skikkelig vanskelig å plukke ut to vinnere. Vi dommere hadde ulike favoritter, men vi ble enige til slutt.

To vinnere får hver sin grublekopp til kakao eller fargeblyanter eller noe annet gøy til premie. Gratulerer!

Den ene vinneren er Jenny, 7 år, i 2. klasse på Bjerkely skole. Hun tegnet et fargesterkt eple, en grein fra treet og tre kjempefine skyer som sikkert gir akkurat passe mye regn.

Hun tegnet til bibelverset:

Som epler av gull i et smykke av sølv er ord som blir talt i rette tid. Ordspråkene 25:11

Den andre vinneren er Jonah, 6 år, fra Bergen. Han har tegnet en lekker vannmelon ved et spennende tre. Det ser jammen ut som om det gjemmer seg en slange i treet også. Jonah får svare på om det virkelig er slangen som gjemmer seg, eller om det er en snill larve. Vansett passer bildet skikkelig godt til bibelverset:

Nå fikk kvinnen se at treet var godt å spise av og en lyst for øyet - et forlokkende tre, siden det kunne gi innsikt. Så tok hun av frukten og spiste. Hun ga også til mannen sin, som var sammen med henne, og han spiste. 1. Mosebok 3:6

Dommere:

Professor Reidar, kunstner Anne Martha og redaktør Erling

Generalforsamlingen 2024

For en tid tilbake endret vi i DELK rutinen for GF (generalforsamling). GF er like viktig som før, men vi møtes nå hvert tredje år, i stedet for annethvert år som tidligere. Denne høsten var et slikt «hvert tredje år».

TEKST / ERLING RANTRUD FOTO / BOE JOHANNES HERMANSEN

Den 21. september var Skauen kirke i Telemark full av delegater og representanter fra alle DELKs menigheter i hele landet. Disse fikk oppleve særdeles god mat, tid til kaffe og prat, og stor gjestfrihet fra menigheten på Skauen. Selv om det sosiale er både nødvendig og en viktig del av fellesskapet i et kirkesamfunn, var det ikke først og fremst derfor vi var samlet. GF er DELKs øverste organ. Her vedtas endringer i grunnreglene våre, det åpnes for innblikk og samtale om hvordan vi forvalter våre felles økonomiske ressurser, styremedlemmer blir valgt, og andre viktige saker tas opp.

Som kirkesamfunn er vi opptatt av åpenhet og innsyn i prosesser og valg vi tar. Det at menighetene velger sine representanter til GF, er en kjempefin måte for oss å ivareta åpenhet og gode demokratiske prosesser.

De viktige sakene

Hovedstyreleder Odd Gjerpe ønsket velkommen til generalforsamlingen. Han informerte om programmet for dagen og oppfordret til god drøfting av sakene, og særlig nye delegater til å være frimodige med å dele sine synspunkt. Peter Johansen, prest i Granly menighet, hadde andakten. Han talte fra Johannes åpenbaring 2,1–5, med temaet «den første kjærlighet» – den kjærligheten som vi har fått motta av Jesus.

Etter at formalitetene var på plass, startet forhandlingene med hele 16 saker på dagsorden. Av store og viktige saker kan vi nevne følgende:

■ Innføring av nominasjon ved valg av tilsynsmann

Etter en god debatt der flere gode endringsforslag ble tatt til følge av generalforsamlingen, ble det gjort vedtak i saken om regler for valg av

tilsynsmann. Den store endringen er at GF gikk for en nominasjonsmodell. I kortform kan regelverket nå sies slik: DELK velger en tilsynsmann blant sine nåværende og tidligere menighetsprester og eldste som har sin aktive kirkegang i DELK. Valgkomiteen presenterer en forråndsnominerings av en til tre kandidater. Kandidatene skal være forespurt og ha takket ja før de presenteres som valgbare. Valgkomiteen skal på forhånd ha forespurt menighetene om forslag til kandidater. Etter forhandlingene blir dette tillegget innarbeidet i regelverket: Det åpnes også for å stemme på andre valgbare kandidater enn de valgkomiteen har foreslått.

■ Opprettelse av en egen barne- og ungdomsorganisasjon i DELK

I kortform handler saken om at ved å opprette en egen organisasjon for barne- og ungdomsarbeidet i DELK, kan man

søke Frifondsmidler direkte til egen organisasjon for innmeldte medlemmer. Dette kan være med på å finansiere stillingene som barne- og familieleder i DELK, leder for DELK-Ung, samt gi støtte til lokale grupper. Arbeidet forøvrig vil ikke endres selv om det organiseres litt annerledes.

Etter en god debatt der noen alternative forslag ble presentert, ble det vedtatt mot 11 stemmer å godkjenne opprettelsen av en egen barne- og ungdomsorganisasjon i DELK.

Vi har stor grunn til å takke for at DELK ledes av demokratiske prosesser. Men vi ledes også av bønn og åpenhet for Guds ledelse. Tilsammen håper vi at alt arbeid i DELK fremover vil være til ære for Gud og velsignelse for mennesker. Dette er også en god anledning til å minne om mottoet vårt: I Jesus, for hverandre, ut i verden.

Kontakt gjerne ditt lokale eldsteråd eller menighetsstyre for sakspapirer og vedtaksprotokoll ved interesse.

Valg til hovedstyre og valgkomite

GF betyr nye konstellasjoner i styre og stell. Valg ble gjennomført ryddig og godt, og resultatet ble følgende:

DELKs hovedstyre for 3 år:

Styreleder: Odd Gjerpe, Bjerkely menighet
Nestleder: Eirik Thorvaldsen, Bjerkely menighet
Styremedlem: Brit Hvalvik, Ryenberget menighet
Styremedlem: Haldis Sylte, Bergen menighet
Styremedlem: Katrine Helland, Ryenberget menighet
Styremedlem: Hans-Martin Fahre, Telemark menighet
Styremedlem: Bertil Andersson, Tilsynsmann
Varamedlemmer:
1. vara Rune Høvås, Telemark
2. vara Lisbet Borge, Moe
3. vara Magnus G. Vold, Jæren

Valgkomiteen for 3 år:

Andreas Johansson, Ryenberget
Kåre Solberg, Bjerkely
Lene Minnesjord, Telemark
Remine Andersson, Ryenberget
Rina Husby, Granly
Medlem fra prestene:
Erling Rantrud, Horten og Sandefjord
Medlem fra eldstene: Vidar Klepsvik, Sotra

Trosforsvar og evangelisering

TEKST / BENJAMIN ANDERSSON, LEIRSJEF FOTO / SARA BORDING OG ÅSMUND HELLAND

Trosforsvar og evangelisering var stikkordene for årets andre Følg meg ledertreningshelg. Helgen ble holdt i Skien, og det ble satt ny rekord i antall deltakere, med 24 deltakere. Det handler ikke alltid om å sette nye rekorder og se deltakermengden vokse, men når en leir som Følg meg, med sitt tydelige fokus og vekt på mer enn bare morsomme aktiviteter, tiltrekker stadig flere ungdommer, da er det nesten så man slipper ut et lite halleluja – selv som en DELK-er!

Fred Arve Fahre holdt et spennende foredrag om trosforsvar på fredagskvelden, hvor ungdommene fikk innsikt i gode grunner til at Gud finnes og at Jesus har levd. Deltakerne fikk også brynt seg på en oppgave som virkelig førte med seg et dypdykk inn i Bibelen, hvor de skulle sammenligne de fire evangeliene gjengi-

velse om Jesus som metter fem tusen.

På lørdagen fikk vi besøk av to studenter som er aktive i Young Life Oslo. De kom og delte med oss over temaet evangelisering. Gjennom denne dagen gjennomgikk vi blant annet hva evangeliet egentlig er, hvorfor alle kristne er kalt til å dele det videre, og hvordan det kan se ut rent praktisk. Deler av seminaret som studentene holdt, gikk ut på mer praktiske tips og triks, og vi ble blant annet fortalt hvordan de fire punktene; skapelsen, fallet, Jesu død på korset og nyskapelsen kan være viktige nøkkelhendelser å ta utgangspunkt i for å forklare evangeliet kort.

På dagtid lørdag ble det gitt muligheten for en praktisk utfordring, som mange av ungdommene våre grep på strak arm! Det gikk ut på at de skulle dra ut i byen, med mål om å snakke med noen de ikke kjente fra før av. (Og gjerne komme inn

på tro som tema.) Og for en frimodighet! Ungdommene kom lysende og glade tilbake, mens de fortalte om hvordan flere av dem hadde havnet i gode samtaler med folk som var både nysgjerrige og ønsket å dele om sin egen tro. Ei av jentene våre fortalte om at hun snakket med ei gammel dame i over en time, mens en av gutta fortalte om at det var en muslim som ble så interessert og engasjert at han ville ringe sin muslimske kamerat så han bedre kunne presentere islam. Erfaringen ble at frimodighet og nysgjerrighet er mulig og kult også i Norge!

Gjennom helgen fikk vi også lære at evangelisering og frimodighet ikke bare handler om å snakke høyst om troa, men at det også handler om gjerning og livsførsel. På den andre siden så fikk også ungdommene jobbet med sitt eget vitnesbyrd. Vi fikk på lørdag kveld besøk

Diakonene Elisabeth Fehn Olsen i Oslo, Lillian Ruth Håkonseth i Østfold og Rina Bjørntvedt Husby i Tønsberg bytter på å skrive Diakonispalten. La deg inspirere til diakoni i hverdagen!

TEKST / ELISABETH FEHN OLSEN

av Mathias Øverland, som hjalp oss med å presentere vitnesbyrd og troen på 1 minutt. Og ungdommene fikk skrevet ned og satt ord på hvorfor de selv egentlig er kristne. Der fikk ungdommene, og vi ledere, erfare hvor nyttig det kan være å reflektere rundt dette tidlig i kristenlivet. (Minst like vanskelig for folk som har vært kristne et helt liv.)

Følg meg ledertreningsleiren ble rundet av med en fantastisk familiegudstjeneste på søndagen med bidrag innen musikk, kirkekaffe og barnearbeid fra ungdommene våre, med en flott utsendelsesbønn. Etter kirken fikk vi spist pizza med årets konfirmanter i Skien, og håper på at det kan være med på å rekruttere flere derfra til neste års Følg meg!

Vær gjerne med å be for ungdommene som er med på Følg meg kurset. Be om at de må bli bevart i troen, og at de kan bli utfordret på oppgaver som kan være med på å engasjere dem lokalt, og bygge troen sin i fellesskap med andre!

Et ærlig og direkte svar

Noen ganger er det flott å få helt ærlige og direkte svar; det gir motivasjon og retning på hvordan en kan møte behov – eller finne en løsning på en utfordring.

Hele våren hadde jeg gått og lurt på om det var tid for å legge ned leksehjelp-tilbudet til barn i nabolaget. Det siste året var det svært få barn som kom, av ulike grunner. Det manglet ikke på frivillige, selv om arbeidet har pågått i mange år. Men vi er jo avhengig av at det kommer noen – ellers blir det en ganske kjedelig oppgave.

Jeg hadde forklart utfordringen for noen av mødrene til barna. De ville gjerne at vi skulle fortsette med leksehjelp hver tirsdag. Barna likte så godt å gjøre lekser sammen med de frivillige hos oss. Men de forstod samtidig at det var viktig at det kom flere barn.

Sommeren gikk, og jeg følte fremdeles at leksehjelptilbudet var uavklart; det var vanskelig å slippe det, gi det opp. Det var på en måte blitt et «hjerdebarn». Det ble et bønneemne og en stadig samtale med Gud, med ønske om et svar ...

Den første skoleuken i august møtte jeg Abdullahi og Sharmarke som har vært på leksehjelpen siden første klasse. Nå hadde de akkurat startet i 7. klasse. Vi sa hei til hverandre – og så spurte de: Elisabeth, er det sant at det ikke blir noe leksehjelp i høst? Jeg måtte forklare at det ikke var sikkert at vi fikk det til, og at jeg ikke kunne være leder for det lenger. Hva tenker dere om det? spurte jeg. Da sier den ene av guttene: «Vi trenger det, ass». Et kort og konsist svar – som egentlig sa mye. Jeg ga dem et løfte om at jeg skulle forsøke en gang til å finne en løsning. Men jeg visste ikke helt om jeg ville lykkes med det.

Søndag etter kom det en bort til meg og fortalte at han hadde tenkt litt på leksehjelptilbudet i menigheten. Det ville være synd om det ble lagt ned. Han ville ta på seg ansvaret og organisere det. Det tok jeg som et bønnesvar – og det sa jeg til ham.

Denne høsten opplever vi et oppmøte på leksehjelpen som vi ikke har hatt siden før korona-tiden. Nye familier sender barna sine til oss – og vi får bygge relasjoner til barn og unge i kirkens nabolag.

SLEKTERS GANG

Døpte	Født	Døpt	Menighet
Noah Grytnes Aas, Stokke	17.04.2024	30.06.2024	Moe
Amalie Minnesjord Risan, Tønsberg	06.06.2024	22.09.2024	Granly
Andre innmeldte: 12			

Døde	Født	Død	Menighet
Wenche Synnøve Gasmann Folkestad, Skien	1954	24.04.2024	Telemark
Bjørn Edward Gasmann, Porsgrunn	1953	07.06.2024	Telemark
Arne Hansen, Moss	1923	06.08.2024	Horten
Solveig Thoresen, Kråkerøy	1938	17.08.2024	
Hans Georg Askjer, Horten	1939	30.08.2024	Horten
Astrid Brenne, Tolvsrød	1935	03.09.2024	Granly
Karin Ringsevjen, Skien	1943	16.09.2024	Telemark
Kari Helene Apenes, Revetal	1933	04.10.2024	Bjerkely
Björg Lian, Holmestrand	1940	12.10.2024	Bjerkely
Margaret Josephine Aas, Oslo	1928	17.10.2024	Ryenberget
Gerd Elsa Heggstad, Horten	1936	20.10.2024	Horten
Andre utmeldte: 9			

Nytt fra lærerådet og hovedstyret

På møtet i lærerådet 22.10.2024 ble det

- vedtatt ny samlingsbønn for 17.mai
- gitt innspill til dokument for skolene med spørsmål og svar om kjønn og tjenstedeling
- valgt å ikke gå videre med vurdering om tittelen tilsynsmann bør endres til biskop

På møte i Hovedstyret 31.10.2024 ble det

- gjennomgått regnskap for 3. kvartal
- gjennomført evaluering av generalforsamlingen 2024
- gjennomført sluttevaluering og vedtatt avslutning av menighetsplantingen i Hardanger

- samtalt om revisjon av grunnlagsdokumentene DELK i samarbeid med andre, Menighetsstukt i DELK og veiledende uttalelse om seksuell og prevensjon

- innarbeidet generalforsamlingens endringsforslag til regler for valg av tilsynsmann
- vedtatt oppdatert mandat for personalkomiteen
- justert regler for valg av læreråd, visetilsynsmann og valgkomite for læreråd

Olaf Engestøl

Viet

Fredrik Fløvik Sverd, Fredrikstad og Hannah Torild Eikeset, Skien, giftet seg i Avaldsnes kirke, Karmøy 19.10.2024

I DELKs kirkebøker registreres DELK-vigsler, og de blir omtalt i denne spalten. Underveis vil gjerne formidle når et DELK-medlem har inngått ekteskap, også når det ikke er DELK-vigsel. Melding kan sendes til bladets redaksjon.

Gaver til DELK

Gaver til DELKs arbeid kan gis med eller uten skattefradrag. Skattefradragsordningen gjelder nå ved tre betalingsmåter, enten ved å registrere avtalegiro, ved å bruke KID-nr. (kontakt DELKs kontor), eller Vipps med underkategorier.

Gaver med skattefradrag via Vipps: #574554

DELKs skattefradragsordning – her er det viktig å velge underkategori (formål) i Vipps-appen, f.eks. prestatetjenesten, misjon, DELK Ung, Barne- og familiearbeid eller lokale formål.

Bankkontonr. for gaver til DELK

– med og uten skattefradrag:
3000 24 91210

DELKs hovedkontor

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 35 93 50
www.delk.no
E-post: delk@delk.no
Tilsynsmann Bertil Andersson
Telefon: 45 48 22 30
E-post: bertil.andersson@delk.no

Menigheter, kirker, prester og eldste

Bergen, DELK-kirken

Rosenberggaten 1, 5015 Bergen
E-post: bergen@delk.no
Benjamin Bjørnsen Anda, prest
Telefon: 93 22 72 20
E-post: benjamin.anda@delk.no
Jon Tore Lie, eldste
Andreas Bjerre Nielsen, eldste

Sotra, Håkonsund kirke

Håkonsund, 5379 Steinsland
E-post: sotra.menighet@delk.no
Benjamin Bjørnsen Anda, prest
Telefon: 93 22 72 20
E-post: benjamin.anda@delk.no
Vidar Klepsvik, eldste

Undrumsdal, Bjerkely kirke

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Morten Askjer, prest
Telefon: 91 73 72 07
E-post: morten.askjer@delk.no
Harald Lie, eldste
Odd Gjerpe, eldste
David Heian, eldste

Dalane, Bedehuset i Egersund

Johan Feyersgate 5, 4370 Egersund
Olaf Engestøl, prest
Telefon: 90 20 41 38
E-post: olaf.engestoel@delk.no
Per Emanuel Valand, eldste
Jostein Vik, eldste

Horten, Langgata kirke

Langgata 50, 3187 Horten
E-post: horten.menighet@delk.no
Erling Ranrud, prest
Telefon: 91 64 20 47
E-post: erling.ranrud@delk.no
John L. Ludvigsen, kontaktperson

Kristiansand menighet

Gyldenløves gate 54, 4614 Kristiansand
Mikael Bruun, prest
Telefon: 40 60 99 41
E-post: mikael.bruun@delk.no
Leif Skåra, eldste

Nore, Fredheim kirke

Sporan, 3630 Rødberg
Morten Askjer, prest
Telefon: 91 73 72 07
E-post: morten.askjer@delk.no
Bjørn Lauritzen, eldste

Sandefjord, Moe kirke

Moveien 78, 3221 Sandefjord
E-post: Moe.menighet@delk.no
Erling Ranrud, prest
Telefon: 91 64 20 47
E-post: erling.ranrud@delk.no

DELK Nord

Høgegga 7, 9151 Storslett
Henning A. Alsaker, prest
Telefon: 41 14 82 15
E-post: henning.alsaker@delk.no
Jens Blomli, eldste

Skien, Skauen kirke

Skauenvægen 17B, 3746 Skien
E-post: telemark.menighet@delk.no
Fred Arve Fahre, prest
Telefon: 41 47 42 18
E-post: fred.arve.fahre@delk.no
Fredrik Minnesjord, eldste
Atle Minnesjord, eldste
Karsten Grytnes, eldste

Tønsberg, Granly kirke

Klippeveien 1, 3122 Tønsberg
E-post: granly.menighet@delk.no
Peter Johansen, prest
Telefon: 95 96 26 54
E-post: peter.johansen@delk.no
Rina Husby, diakon
Tore Slettvik, eldste
Arvid Ludvigsen, eldste

Østfold, Missingmyra bedehus

Missingmyrveien 6, 1640 Råde
E-post: ostfold.menighet@delk.no
Boe Johannes Hermansen, prest
Telefon: 99 61 28 22
E-post: boe.johannes.hermansen@delk.no
Lillian Håkonseth, diakon
Ole Thore Degnes, eldste

Sandnes, Jæren menighet

Gjesdalveien 10, 4306 Sandnes
Olaf Engestøl, prest
Telefon: 90 20 41 38
E-post: olaf.engestoel@delk.no
Stig Syvertsen, eldste
Anfinn Valland, eldste

Oslo, Ryenberget kirke

Enebakkveien 152, 0680 Oslo
Menighetskontoret
Telefon: 23 21 01 75 / 23 21 01 76
E-post: ryenbergetkirke@delk.no
Håkon Valen-Sendstad, prest
Telefon: 92 29 31 06
E-post: hvs@delk.no
Elisabeth Fehn Olsen, diakon
Egil Helland, eldste
Ulf Asp, eldste

Grunnskoler

Oslo: Ryenberget skole,

Enebakkvn 152, 0680 Oslo
Telefon: 23 21 01 61
E-post: post@ryenbergetskole.no

Undrumsdal: Bjerkely skole

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 06 30 30
E-post: post@bjerkelyskole.no

Sandefjord: Moe skole

Movn 78, 3221 Sandefjord
Telefon: 33 48 73 40
E-post: kontor@moeskole.no

Skien: Skauen kristelige skole

Jon Alvsonsgt 14, 3746 Skien
Telefon: 35 50 54 00
E-post: post@skauensskole.no

Tønsberg: Granly skole

Postboks 70, 3109 Tønsberg
Telefon: 33 00 31 10
E-post: post@granlyskole.no

DELKs utsendinger

Ektepar med barn som er kristent fagpersonell i Nord-Afrika.

E-post til utsendingene sendes via
andreas.johansson@delk.no

Solveig og Øyvind Barlaup Japan via NLM.

E-post: obarlaup@gmail.com

Sigrid og Kristoffer Hansen-Ekenes Madagaskar via NMS og Wycliffe.

E-post: khe@delk.no

Julegave til Underveis?

Støtt Underveis sine utgivelser
med en gave på Vipps:

113797

Du kan scanne koden
og gi et valgfritt beløp

Takk for gaven!

SANKTHANSSTEVNET 2025

• **KJÆRLIGHETENS VEI** •

28.-29. JUNI

TORP KONFERANSESENTER, SANDEFJORD

DELK